

REC Solar Norway AS, avd. Kristiansand
Postboks 8040 Vaagsbygd
4675 Kristiansand S

Oslo, 29. mars 2022

Deres ref.:
Kim Ronny Schmidt

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/141
2022.0020.miljodir

Saksbehandler:
Bent Bolstad

Rapport etter tilsyn 15. mars - 17. mars 2022

Denne rapporten omhandler forhold som ble påpekt under tilsyn hos REC Solar Norway AS, avd. Kristiansand (virksomhetsnummer: 986769919).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten har hatt enkelte overskridelser av noen av utslippsgrensene for utslipp til sjø
- Avvik 2: Virksomhetens internkontroll er mangelfull innenfor kjemikalieområdet

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

REC Solar Norway AS, avd. Kristiansand må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 20. mai 2022.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkning:

- Anmerkning 1: Virksomhetens måleprogram for utslippskontrollen kan forbedres noe på dokumentasjon

Anmerkning er et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

REC Solar Norway AS, avd. Kristiansand må betale et gebyr på 105 000 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Bent Bolstad. Merk svaret med saksnummer 2022/141 og tilsynsnummer 2022.0020.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten har hatt enkelte overskridelser av noen av utslippsgrensene for utslipp til sjø

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven vilkår om utslipp til vann, utslippsbegrensninger, vilkår 3.1.1
- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven vilkår om rapportering til forurensningsmyndigheten, vilkår 11.5

Beskrivelse av krav

I tillatelsen er det gitt grenseverdier for utslipp til luft, vann og støy og det er gitt et krav om å rapportere årlig til Miljødirektoratet på ulike miljødata (utslipp, avfall energi etc.)

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I egenrapporten for 2021 har REC Solar Norway (REC Solar) for utslipp til sjø rapportert om en overskridelse av grenseverdien for nikkel (årgrensen på 50 kg) og grenseverdien for suspendert stoff (ukesgrensen på 2 500 kg). Årsutslippet av nikkel ble målt til 84 kg og ukesutslippet av suspendert stoff ble målt til 4 214 kg. I tillegg er det i egenrapporten rapportert om at pH-grensen (5,5-9,5) for utslipp til sjø tidvis ble overskredet (pH målt til 11). Overskridelsene er ikke registrert i egenrapporten under rubrikken "Ulovlig forurensning". Det har også vært en overskridelse av ukesgrensen for suspendert stoff i år (litt over 3 200 kg).

REC Solar opplyser at den store overskridelsen av årgrensen for nikkel er forårsaket av et nytt råstoff med et høyere nikkelinhold som har gitt utfordringer med å få felt ut tilstrekkelig mye av nikkelinholdet i virksomhetens renseanlegg. Utfordringene med pH skyldes ifølge virksomheten

hyppige start og stopp av anlegget som er et resultat av innkjøring av ny prosess. Det har ifølge virksomheten gitt periodevis ubalanse i prosessvannstrømmene og medfølgende utfordringer med å få optimale forhold i renseanleggets utfellingstrinn. Overskridelsen av suspendert stoff er i hovedsak en følgefeil av pH-reguleringen.

Overskridelsene er lagt inn i avvikssystemet (Synergi) og REC Solar opplyser at det fortsatt pågår arbeid med tiltak for å få kontroll med utslippene av nikkel, suspendert stoff og pH. REC Solar opplyser videre at overskridelsene av suspendert stoff snart skal være under kontroll, mens det kan ta noe lenger tid med å få redusert pH og utslippets nikkelinnhold til under grenseverdiene.

Avvik 2: Virksomhetens internkontroll er mangelfull innenfor kjemikalieområdet

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 annet ledd punkt 7
- Produktkontrollloven § 3a
- Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften), § 4 og § 8

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Alle virksomheter som produserer, importerer, omsetter eller bruker kjemikalier i Norge plikter å ha et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (internkontroll). Internkontrollforskriften gir bestemmelser om hva internkontrollen skal inneholde, og hva som skal dokumenteres skriftlig, jf. § 5 annet ledd punkt 1-8.

Virksomhet som bruker kjemikalier som kan medføre virkning som nevnt i produktkontrollloven § 1 skal vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning. Virksomheten skal i så fall velge dette alternativet, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Enhver som produserer eller importerer 100 kg eller mer pr. år av et farlig kjemikalie skal deklarerer det til Miljødirektoratet for registrering i produktregisteret. Den ansvarlige for deklarereringen skal uten ugrunnet opphold oppdatere opplysningene i produktregisteret dersom det skjer endringer i informasjonen som kreves.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

REC Solar mangler skriftlige rutiner for å vurdere substitusjon av kjemikalier de bruker samt rutiner for deklarerer til produktregisteret. Temaene er kun beskrevet i en konsernstandard for produktsikkerhet og kjemikaliekartotek, men ikke implementert i virksomhetens rutiner.

Anmerkning 1: Virksomhetenes måleprogram for utslippskontrollen kan forbedres noe på dokumentasjon

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet ble virksomhetens utslippskontroll og måleprogram gjennomgått med fokus på utslipp til sjø og luft. REC Solar redegjorde bla. for sine begrunnelser for valg av frekvenser for prøvetaking og analyser av utslipp til sjø. Vi vil bemerke, som et forbedringspunkt, at begrunnelsen for frekvensvalget kan bli mer konkret beskrevet i måleprogrammet. Og under punktet i måleprogrammet om prøvetaking av utslipp til sjø, vil det være mer riktig å si den er tidsproporsjonal og ikke kontinuerlig som det nå er opplyst.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at REC Solar Norway AS, avd. Kristiansand må betale et gebyr på 105 000 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 4 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 3. februar 2022 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet innen tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, produktkontrollloven og storulykkesforskriften overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48, produktkontrollloven § 8 og storulykkesforskriften § 4. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av REC SOLAR NORWAY AS AVD KRISTIANSAND sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Tilsynet ble gjennomført som en revisjon. En revisjon er en systematisk kontroll av virksomhetens styringssystem. En revisjon omfatter gjennomgang av virksomhetens relevante dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner.
- Avsluttende møte: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Bent Bolstad
- Christian Iversen

Fra REC Solar Norway, avd. Kristiansand deltok

- HMS- leder
- Produksjonssjef
- Daglig leder
- Teknisk sjef
- HMS koordinator
- Kvalitetssjef
- Teknologidirektør
- Lab leder
- Leder/koordinator for Reach
- Vedlikeholdsleder
- Vedlikehold, planlegger/systemansvarlig

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg ble kontrollert under tilsynet:

- REC Solar Norway AS, avd. Kristiansand

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til kjemikalier regelverket/Reach og produktkontrollen:

- Registreringsplikten (Reach)
- Substitusjonsplikten (produktkontrollen)

Følgende tema ble kontrollert knyttet til storulykkesforskriften:

- Oppfølging av hendelser og tilløp til hendelser
- Oppfølging av forrige storulykkesinsyn

Følgende tema ble kontrollert knyttet til forurensende aktivitet:

- Utslippskontroll/måleprogram, luft- og vannutslipp
- Status av tiltak relatert til lukt og diffuse støvutslipp
- Graving i forurenset grunn, rutiner etc.
- Klimatilpasning (risikovurderinger og forebyggende tiltak)

Regelverk

Tilsynet omfatter følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Tillatelsen fra Miljødirektoratet, sist endret 6. januar 2022
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvenser av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykeforskriften med veiledning)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Produktkontrollloven § 3a
- Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften), § 4 og § 8

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Måleprogram for virksomhetens utslippskontroll, luft- og vannutslippene
- Miljørisikovurdering av utslipp fra REC Solare Norway, avd. Kristiansand, 25. januar 2022
- Konsernstandard for produktsikkerhet og kjemikaliestoffkartotek
- Prosess-/produksjonsbeskrivelser
- System og rutiner for registrering, rapportering og oppfølging av hendelser og tilløp
- Diverse dokumentasjon og flytskjemaer som viser hvilke tiltak som er iverksatt for å unngå at utslipp av VOC gjennom nødskorstein skal medføre luktplager for naboene
- Virksomhetens avvikssystem (Synergi)
- Sikkerhetsrapport 2018, storulykke (oversendt Miljødirektoratet fra DSB)

Del 4: Annen informasjon

Status av tiltak for å unngå lukt hos naboer

Under tilsynet redegjorde REC Solar for tiltak de har iverksatt for å hindre at VOC-utslippene skal medføre lukt hos naboer. Tiltaket har vært å flytte utslippspunktet til et høyere punkt for å få en bedre spredning og fortykning av utslippene. Virksomheten mener tiltaket vil være tilstrekkelig til å unngå lukt hos naboene, men opplyser at de utover i året vil verifisere at effekten av tiltaket blir tilfredsstillende ved å foreta befaringer i de berørte områdene. I tillegg opplyser virksomheten at det i løpet av året vil bli utført spredningsberegninger av VOC-utslippet for å få undersøke om utslippene kan utgjøre en helsemessig risiko for naboer.

Støvutslipp

Utslipp av støv i tillatelsen punkt 4 er fordelt mellom flere punktkilder og diffuse kilder. Fordelingen mellom kilder i tillatelsen ble gjort i 2013 og stemmer ikke helt med dagens faktiske forhold. Bedriften overholder alle grensene for støv i dagens tillatelse, men det er behov for en omfordeling mellom utslippskilder i tillatelsen for at den skal stemme med faktiske forhold. Det vil ikke innebære en økning i totalt tillatt støvutslipp, pga. mindre diffust støv, mer filtrering og bedre spredning.

Miljødirektoratet vil følge opp dette som en separat sak.

Storulykke

Virksomhetens rutiner for registrering og oppfølging av hendelser og nesten ulykker/tilløp, relatert til storulykker, ble gjennomgått under tilsynet. Miljødirektoratet har ingen merknader til disse rutinene, slik det ble redegjort for av virksomheten under tilsynet.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Bent Bolstad
tilsynsleder

Kopi til:

- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
- Statsforvalteren i Agder
- Kristiansand kommune